

مجموعه کامل قوانین و مقررات قاچاق کالا و ارز

www.ketab.ir

تألیف و تدوین: علیرضا آقا زاده
قاضی دادگستری و مدرس دانشگاه

سروشانه : آقا زاده ، علیرضا ، ۱۳۴۸ -

عنوان قراردادی :

ایران ، قوانین و احکام

عنوان و نام پدید آور

: مجموعه کامل قوانین و مقررات قاچاق کالا و ارز / علیرضا آقا زاده

مشخصات نشر

: تهران: آثار اندیشه ، ۱۳۹۰ .

مشخصات ظاهری

: ۹۷۸ ص.

شابک

: ۹۷۸-۹۶۴-۷۲۶۸-۴۸-۶

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع

: کتابنامه: ص. [۲۷۸] - ۲۸۰ .

موضوع

: ترجمه -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع

: کالاها -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع

: ارز -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع

: قاچاق -- ایران

موضوع

: قاچاق -- پیشگیری

رده بندی کنگره

: ۳۹۰ م ۳ ۹۵ ۳۹۲ ۷ KMHL

رده بندی دیویی

: ۳۴۵/۵۵۰۲۳۳

شماره کتابشناسی ملی

: ۲۲۲۸۱۶۹

آثار اندیشه

تلفن: ۲۶ - ۶۶۵۹۶۳۱۹

نام کتاب

: مجموعه کامل قوانین و مقررات قاچاق کالا و ارز

مؤلف

: علیرضا آقا زاده

ناشر

: نشر آثار اندیشه

چاپ

: طرح نو

صحافی

: جوان

تیراژ

: ۲۰۰۰ جلد

نوبت و تاریخ انتشار

: اول - ۱۳۹۰

شابک

: ۹۷۸-۹۶۴-۷۲۶۸-۴۸-۶

قیمت

: ۲۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱۱
مقدمه	۱۴
فرمان هشت ماده ای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به سران قوا در خصوص: مبارزه با	۲۰
مقاسد اقتصادی	۲۰
فرمان مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در زمینه مبارزه با قاچاق کالا و ارز خطاب به	۲۳
رئیس جمهور	۲۳
فرمان مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در زمینه مبارزه با قاچاق کالا و ارز خطاب به	۲۵
رئیس قوه قضائیه	۲۵
بخش اول: قوانین مربوط به قاچاق کالا و ارز	
فصل اول: مصوبات مجلس (شورای ملی و شورای اسلامی و شورای انقلاب)	
۱- از قانون راجع به حفظ آثار ملی (مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۹)	۲۸
۲- از قانون انحصار تجارت خارجی (مصوب تیر ماه ۱۳۱۱ با اصلاحات بعدی)	۳۰
۳- قانون مجازات مرتکبین قاچاق (مصوب ۲۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ با اصلاحات بعدی)	۳۲
فصل دوم: وظایف و اختیارات مأمورین کشف و تعقیب قاچاق	۳۵
فصل سوم: قاچاق تریاک و دخانیات	۳۹
فصل چهارم: قاچاق گمرکی	۴۱
۸- قانون اشیای ممنوع الصدور و ممنوع الورد	۴۲
قانون جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز مصوب	۵۱
۱۰- از قانون امور گمرکی (مصوب ۱۳۵۰/۳/۳۰ با اصلاحات بعدی)	۵۳
۹- قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح (مصوب	۶۹
۱۳۵۰/۱۱/۲۶)	۶۹
۱۱- از قانون پولی و بانکی کشور (مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ با اصلاحات بعدی)	۷۱
۱۲- لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاری های غیرمجاز و کاوش به	۷۱
قصد به دست آوردن اشیاء عتیقه و آثار تاریخی که براساس ضوابط بین المللی مدت	۷۱
یکصد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد. (مصوب ۱۳۵۸/۲/۱۸)	۷۷
شورای انقلاب)	۷۷

- ۱۳- لایحه قانونی مربوط به تلقی قاچاق اتومبیل هایی که به نحو ترانزیت خارجی، به اتکاء کارنه دو پاساژ، به ترتیب ورود موقت و به استناد پروانه ترانزیت داخلی به کشور وارد و در موعد مقرر به گمرک تحویل و یا از کشور خارج نشده اند. (مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۰ شورای انقلاب)..... ۷۹
- ۱۴- لایحه قانونی الحاقی به لایحه قانونی مربوط به تلقی قاچاق اتومبیل هایی که به نحو ترانزیت خارجی به اتکاء کارنه دو پاساژ، به ترتیب ورود موقت و به استناد پروانه ترانزیت داخلی به کشور وارد و در موعد مقرر به گمرک تحویل و یا از کشور خارج نشده اند (مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۰)..... ۸۰
- ۱۵- لایحه قانونی ممنوعیت خروج بدهکاران بانک ها (مصوب ۱۳۵۹/۲/۲۰ شورای انقلاب)..... ۸۰
- ۱۶- لایحه قانونی اخذ مالیات از نوارهای ضبط صوت (مصوب ۱۳۵۹/۳/۱)..... ۸۰
- ۱۷- لایحه قانونی راجع به ارزها و طلاآلات و جواهراتی که توسط سازمان های ذیربط از مسافرین و یا قاچاقچیان به هنگام ورود یا خروج و یا در داخل کشور کشف و ضبط می گردد (مصوب ۱۳۵۹/۴/۲۵)..... ۸۱
- ۱۸- از قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۳/۹/۱۷)..... ۸۲
- ۱۹- از قانون تشکیل شرکت پست جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۶/۸/۳)..... ۸۳
- ۲۰- از قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور (مصوب ۱۳۶۷/۲/۱ مجلس شورای اسلامی)..... ۸۴
- ۲۱- قانون تعزیرات حکومتی (مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام)..... ۸۴
- ۲۲- قانون شمول اجرای قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی در مورد ثروتهای ناشی از احتکار و گرانفروشی و قاچاق (مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۲۹)..... ۹۶
- ۲۳- از قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۹/۴/۲۷)..... ۹۷
- ۲۴- قانون مجازات اخلا لگران در نظام اقتصادی کشور (مصوب ۱۳۶۹/۹/۱۹)..... ۹۷
- ۲۵- قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن (مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۲۴)..... ۱۰۰
- ۲۶- قانون مقررات صادرات و واردات (مصوب ۱۳۷۲/۷/۴)..... ۱۱۱
- ۲۷- از قانون لغو لایحه قانونی مربوط به ضبط اسکناس هایی که به طور غیر قانونی وارد کشور می شوند. مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۳..... ۱۱۸

- ۲۸- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ با اصلاحات بعدی ۱۱۸
- ۲۹- از قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب (مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵) ۱۲۴
- ۳۰- قانون اصلاح قانون تعزیرات حکومتی (مصوب ۱۳۷۳/۷/۱۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام) ۱۲۵
- ۳۱- از قانون ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره (مصوب ۱۳۷۳/۱۱/۲۳) ۱۲۶
- ۳۲- از قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸) ۱۲۷
- ۳۳- قانون ممنوعیت ورود برخی از کالاهای غیر ضرور (مصوب ۱۳۷۴/۶/۲) ۱۲۹
- ۳۴- پروتکل کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده (مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی) ۱۲۹
- ۳۵- قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی) ۱۳۵
- ۳۶- موادی از قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۷۵ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی آن) ۱۳۹
- ۳۷- قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده و پروتکل اصلاحی آن (مصوب ۱۳۷۶/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی و تأیید ۱۳۷۶/۵/۱۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام) ۱۴۱
- ۳۸- قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی (مصوب ۱۳۷۷/۸/۱۰ با اصلاحات بعدی) ۱۶۶
- ۳۹- قانون استفسار نسبت به مواد (۱) و (۱۳) قانون مقررات صادرات و واردات (مصوب ۱۳۷۲ مصوب ۱۳۸۰/۴/۱۷) ۱۶۸
- ۴۰- از قانون نظام صنفی کشور (مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی) ۱۶۹
- ۴۱- موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱ مجلس شورای اسلامی) ۱۷۲
- ۴۲- موادی از قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصوب ۱۳۸۴/۵/۱۵ مجلس شورای اسلامی) ۱۸۳
- ۴۳- قانون اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۸۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری (مصوب ۱۳۸۵/۳/۲۴) ۱۸۶

- ۴۴- قانون ساماندهی مبادلات مرزی (مصوب ۱۳۸۴/۷/۶ مجلس شورای اسلامی)..... ۱۸۸
- ۴۵- قانون مبارزه با پولشویی (مصوب ۸۶/۱۱/۲ مجلس شورای اسلامی)..... ۱۹۱
- ۴۶- موادی از قانون مالیات برارزش افزوده (مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی)..... ۱۹۶
- ۴۷- از قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور (جزء (ب) از بند ۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور)..... ۲۰۴

فصل دوم: مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام ۲۰۶

- ۱- قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز (مصوب ۱۳۷۴/۲/۱۲)..... ۲۰۷
- ۲- قانون تفسیر قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز در خصوص: قاچاق چوب (مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۲۷)..... ۲۱۰
- ۳- قانون تفسیر ماده ۲ قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز (مصوب ۱۳۸۱/۸/۱۸)..... ۲۱۱
- ۴- قانون تفسیر ماده ۸ قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز (مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۲۸)..... ۲۱۲

بخش دوم: آئین نامه ها، تصویب نامه ها و

دستورالعملها ۲۱۳

فصل اول: آئین نامه های اجرایی قوانین ۲۱۵

- ۱- از آیین نامه اجرایی قانون واگذاری معاملات ارزی به بانک ملی ایران (مصوب ۱۳۳۷/۱/۳۰ هیأت وزیران)..... ۲۱۶
- ۲- آیین نامه تعیین واحد موضوع قاچاق خاویار و گوشت ماهی های غضروفی (مصوب ۱۳۳۹/۱۱/۹ وزیر دارایی)..... ۲۱۷
- ۳- آیین نامه جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز (مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۷)..... ۲۱۷
- ۴- از آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۱/۱/۲۰ با اصلاحات بعدی ۲۱۸
- ۵- آیین نامه اجرایی ماده ۳۱ قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن «مصوب ۱۳۷۰» و تبصره ۱ ماده واحده قانون اصلاح ماده ۱۹ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲ و اصلاحیه بعدی آن (مصوب ۱۳۶۳)..... ۲۳۲

۶- آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات (مصوب ۱۳۷۳/۱/۱۴ هیأت وزیران با اصلاحیه های بعدی).....	۲۳۴
۷- آیین نامه اجرایی موضوع ماده ۶ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۷۷/۸/۱۰ مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۷۸/۲/۲۶ رییس قوه قضائیه).....	۲۷۸
۸- آیین نامه سازمان تعزیرات حکومتی.....	۲۸۲
۹- آیین نامه اجرایی قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز (مصوب ۱۳۷۹/۳/۲۹ هیأت وزیران).....	۲۸۸
۱۰- دستور العمل اجرایی مربوط به واردات و اعلام موجودی کالاهای مشمول قانون تعزیرات حکومتی (موضوع مصوبه شماره ۴۴۴۶۴/ت/۲۷۴۳۰ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۰ هیأت وزیران).....	۳۰۴
۱۱- آیین نامه اجرایی قانون ساماندهی مبادلات مرزی (مصوب ۱۳۸۵/۵/۱ هیأت وزیران).....	۳۰۸
۱۲- آیین نامه مستندسازی جریان وجوه در کشور (مصوب ۸۶/۱۲/۲۲ هیأت وزیران).....	۳۱۴
۱۳- آیین نامه اجرایی قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۷/۵/۱۸ هیأت وزیران).....	۳۱۸
فصل دوم: مصوبات ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۳۳۴
فصل سوم: مصوبات هیأت دولت	۴۴۷
فصل چهارم: مصوبات ستاد پشتیبانی تنظیم بازار	۴۸۲
فصل پنجم: دستورالعمل های اجرایی	۵۰۰
فصل ششم: مصوبات شورای عالی اداری	۵۰۹
بخش سوم: آرای وحدت رویه قضایی	۵۱۴
فصل اول: آرای وحدت رویه قضایی دیوان عالی کشور	۵۱۵
فصل دوم: آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	۵۸۲
بخش چهارم: نظریات مشورتی	۶۴۶
فصل اول: نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه	۶۴۷

فصل دوم: نظریات مشورتی اداره کل حقوقی سازمان تعزیرات حکومتی.....	۷۲۷
بخش پنجم: بخشنامه ها	۷۵۵
فصل اول: بخشنامه های قوه قضائیه	۷۵۶
فصل دوم: بخشنامه رئیس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز.....	۷۹۵
فصل سوم: بخشنامه های نماینده قوه قضائیه در ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۷۹۹
فصل چهارم: بخشنامه های گمرکی	۸۱۴
بخش ششم: قوانین و مقررات منسوخ	۸۷۶
بخش هفتم: سیر تحولات تقنینی قانون مجازات	
مرتکبین.....	۹۰۵

پیشگفتار

بسم الله الرحمن الرحيم أعظم اسماء عليم و حكيم
 قال الله تعالى: «... إِنَّ الْحَكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ»
 «... و همانا هیچ قانونی و حکمی جز این برای خدا نیست که او حق را بیان می دارد
 و بهترین حکم کنندگان و قانون آورندگان است» (سوره انعام آیه ۵۷)
 سپاس و ستایش خدایی را سزااست که توفیق را رفیق راه این بنده کمترین ساخت تا
 آرزوی چندین ساله حقیر در تدوین و گردآوری مجموعه ای نسبتاً جامع و کامل از
 قوانین و مقررات راجع به قاچاق کالا و ارز جامه عمل به خود ببوشد. همواره یکی
 از اشتغالات ذهنی نگارنده که در طول سالیان متمادی در امر رسیدگی به پرونده
 های مربوط به قاچاق کالا و ارز فعالیت داشته، فقدان مجموعه ای کامل و جامع از
 مقررات مربوط به قاچاق کالا و ارز بود که قابل رجوع و استناد و استفاده دست
 اندرکاران امر قضا و متصدیان امور گمرکی و شعب تعزیرات حکومتی و سایر
 مراجع ذی ربط باشد، براساس همین احساس وظیفه از ابتدای سال ۱۳۸۰ عزم خود را
 برای گردآوری مجموعه ای کامل از مقررات مربوطه جزم که در اثنای انجام این
 مهم خوشبختانه در سال ۱۳۸۲ برای اولین بار همت بلند سرورگرامی جناب آقای
 دکتر جعفر نوری یوشانلوئی مدیر کل محترم وقت اداره کل قاچاق تعزیرات
 حکومتی در چاپ و انتشار مجموعه ای وزین و گران سنگ از مقررات راجع به
 قاچاق کالا و ارز به بار نشست که به حکم حدیث نبوی «مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ
 لَا يَشْكُرُ اللَّهَ» در خور تقدیر است و پس از آن مجموعه های کاملتر دیگری نیز از این
 نوع در سال های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۶ نیز با همت و تلاش ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق
 کالا و ارز و سازمان تعزیرات حکومتی به چاپ رسید و به جهت رفع نقیصه موجود
 در این زمینه و به لحاظ عدم احساس نیاز به چاپ مجموعه ای مشابه روند گردآوری
 مجموعه در حال تدوین دچار فترت و سستی گردید و گرفتاری های ناشی از ادامه
 تحصیل در مقطع دکتری و انتظار وصول قوانین و مقررات در شرف تصویب نیز
 مزید بر علت گردید، تا اینکه عطف توجه به ویژگی های منحصر به فرد مجموعه
 حاضر و تشویق بی شائبه همکار قضایی بسیار ارجمندم جناب آقای محمدحسین

رضایی گلمرز موجب گردید تا مجموعه حاضر را تکمیل و تقدیم علاقمندان عزیز نمایم ویژگی های عمده این مجموعه عبارت است از:

۱- این مجموعه به نوعی تفصیل و تبویب گردیده که دسترسی مراجعین محترم به آن به سهولت امکان پذیر می باشد چرا که اولاً تقسیم بندی تمامی مصوبات براساس نوع مراجع تصویب کننده آن صورت گرفته که در مجموعه های مشابه چنین تقسیم بندی فاقد سابقه است. ثانیاً تمامی مصوبات به ترتیب تاریخ تصویب تنظیم گردیده است.

۲- یکی از ویژگی های بی نظیر این مجموعه علاوه بر قوانین، آئین نامه های اجرایی مربوطه گردآوری آخرین مصوبات مراجع تصمیم گیری در زمینه قاچاق کالا و ارز، بخشنامه های قوه قضائیه، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، نماینده ویژه قوه قضائیه در ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، گمرک، نظریات مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه و نظریات مشورتی اداره کل حقوقی سازمان تعزیرات حکومتی است.

۳- در مجموعه حاضر سعی و تلاش وافر در جهت رعایت رسم امانت داری انجام گرفته و مآخذ و شناسنامه کامل تمامی مصوبات به تفکیک ذکر شده است.

۴- از آنجا که در انجام تغییرات و تحولات در قوانین و مقررات و اظهارنظر در خصوص نقاط ضعف و قوت قوانین اطلاع کامل از سیر تاریخی و تقنینی مصوبات قانونی مربوط امری ضروری است لذا در بخش پایانی این مجموعه جهت اطلاع و بهره برداری علاقمندان روند تاریخی و تقنینی قانون مجازات مرتکبین قاچاق از سال ۱۳۰۶ لغایت ۱۳۷۳ به تفکیک ذکر گردیده است.

به فرموده مولای متقیان حضرت علی (ع) «الکمال فی الدنیا مفقود» از آنجا که هیچ کمالی در دنیا موجود نیست و به قول خاقانی «کاتبی کو بخویش فخر کند باشد او در جهان بسی نادان» این وجیزه بی نقص و عیب نیست لذا ضمن اعتذار از کاستی ها و نقایص این مجموعه تذکر هر گونه ایراد و نقضی از سوی خوانندگان ارجمند را به دیده منت پذیرا خواهم بود امیدوارم حاصل زحمات چندین ساله حقیر مفید فایده اهل علم و فضیلت و همکاران محترم و دست اندرکاران امر مبارزه با

قاچاق کالا و ارز و دانشگاهیان و محققان ارزشمند کشور عزیزمان ایران بوده و گامی در جهت اعتلای آگاهی های قانونی و مآلاً کمک به تنظیم روابط اجتماعی و اقتصادی و دست یابی به امنیت قضایی و عدالت اجتماعی محسوب گردد. و چنانچه مقبول افتاده و در نظر آید از دعای خیر خودشان حقیر را بهره مند فرموده و روح مادر عزیز سفر کرده ام را قرین رحمت و مغفرت فرمایند.

در پایان لازم می دانم از دانشجویان گرامی آقای وحید آقا محمدی و خانم ها طاهری، خلیلی، امین زاده، صادق نیکخواه که در امر ویرایش این مجموعه همکاری و مساعدت وافی مبذول فرمودند کمال تقدیر و سپاسگزاری را داشته باشم.

و ما توفیقی إلا بالله

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

علیرضا آقا زاده شهریور ماه ۱۳۸۹

مقدمه:

الهی

انا الفقیر فی غنای

فکیف لا اكون فقیراً فی فقری

الهی انا الجاهل فی علمی

فکیف لا اكون جهولاً فی جهلی^۱

(دعای امام حسین (ع) در روز عرفه)

از جمله آسیب های جدی جوامع امروزی وجود فعالیت های غیررسمی و یا زیرزمینی در عرصه اقتصاد آنهاست. اقتصاد زیرزمینی و غیررسمی عارضه ای است که تقریباً تمامی کشورهای در حال توسعه و حتی کشورهای توسعه یافته جهان با آن دست به گریبان هستند. بررسی قوانین و مقررات حاکم بر جوامع گوناگون نشان می دهد که این جوامع در طول زمان سعی در حذف یا کاهش این فعالیت ها و هدایت آنها به فعالیت های اقتصادی رسمی و تحت کنترل و نظارت با به کارگیری شیوه ها و راهکارهای کنشی (اقتصادی و اجتماعی و پیشگیرانه) و بعضاً با توسل به ابزارهای واکنشی (قهرآمیز و کیفری) داشته اند، اما هنوز فعالیت های غیررسمی در اقتصاد کشورها به طور معمول رایج و آثار آن نمایان است.

از زمان آغاز فعالیت های اولیه انسانها برای رسیدن به سطح مطلوبی از زندگی، تجارت وجود داشته که با گسترش آن به ویژه در خارج از مرزهای ملی، به دلایل گوناگون فعالیت هایی در کنار آن به صورت پنهان شروع شده که به تجارت پنهان یا «قاچاق» معروف است.

کشورهای در حال توسعه برای حمایت از تولیدات داخلی خود و خودکفایی اقتصادی از طریق وضع قوانین و مقررات مانع ورود برخی کالاها به ویژه کالاهای تجملی و یا دارای مشابه داخلی و یا مانع صدور برخی کالاهای اساسی و مورد نیاز

۱- (خدایا من در وقت غنا و ثروت فقیرم و به تو محتاج، تا چه رسد به هنگام فقر و بینوایی، خدایا من در حال دانایی

باز نادانم تا چه رسد به وقت نادانی)